

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

високотехнологічного виробництва є надскладним багатоаспектним завданням, оскільки зміст, норми та цілі цих видів діяльності суттєво різні. Задля їхнього гармонійного об'єднання потрібні потужні світоглядно-методологічні зрушення. Має бути створена така еволюційно-містка глобальна стратегія, щоб в її багатовимірному соціокультурному контексті постнекласична наука, інноваційний інжиніринг та високотехнологічне виробництво стали б глибоко інтегрованими елементами, що об'єднані спільними загальнозначущими цінностями.

Перехід до постнекласичної конвергентної наукомісткої інженерно-технічної практики є корінною трансформацією принципів та цілей науково-дослідної та інженерно-технічної діяльності. Це означає, що у формі високих конвергентних технологій людство крокує до нового етапу цивілізаційного розвитку, а саме – до інноваційного конструювання та цілеспрямованого мутагенного стимулювання надскладних систем, що мають гібридну, штучно-природну побудову. Принципова відмінність конвергентних технологій від усіх раніше створюваних людством – це безпосереднє проникнення інженерно-технічного процесу у фізичний та біологічний матеріальний субстрат людського буття та технологічне маніпулювання цим субстратом на квантово-атомарному та молекулярному рівні з подальшим здобуттям людською цивілізацією цілком реальної перспективи заміни природного субстрату земного життя на конвергентний – штучно-гібридний, тобто технологічно перетворений субстрат. Останнє має вирішальне значення для долі людства на Землі, бо надпотужні за соціокультурно-еволюційним потенціалом інтегрально-комунікативні цінності нової епохи, що відповідні масштабу глобальних перетворень, можуть сформуватися та ефективно функціонувати лише за умови їхнього упредметнення у субстраті інноваційному, гетерогенному, мутагенному, місткому. Конвергентні технології саме й обіцяють істотно підвищити місткість та гнучкість базового техніко-технологічного субстрату людської цивілізації. Тому конвергентні технології слід постійно тримати у фокусі неупередженого аксіологічно-нормативного аналізу, зосереджуючись, у першу чергу, на властивих цим інноваційним технологіям економіко-екологічних та соціогуманітарних вимірах, бо саме конвергентні технології є сьогодні перспективною наукомісткою основою для створення нового високотехнологічного базису цивілізації, потрібного для упредметнення цінностей стійкого розвитку та ноосферогенезису. Соціальним виявом цього нового високотехнологічного базису має стати планетарне громадянське суспільство.

Нестримність поширення конвергентних технологій та прогнозоване експоненціальне нарощування гібридного субстрату цивілізації, в якому зустрічається природний та штучний еволюційні потоки, вимагають реінтерпретації змісту традиційної філософської проблеми цінностей, а саме – замість пошуку загальнозначущого блага та трансцендентального морального імперативу, що було основним змістом проблеми цінностей у західноєвропейській філософії, слід перейти до постнекласичного тлумачення, відповідно до якого проблема цінностей то є проблема творчого синтезу (за принципом стійкого розвитку) позитивних ноосферогенетичних та геокосмічних соціокультурних інваріантів. Виходячи з цього, сучасна соціогуманітарна експертиза науково-технічного знання та високотехнологічного наукомісткого інжинірингу повинна бути багатогранною та здійснюватись у світоглядно-методологічному контексті буттєвої перспективи щонайширшого загальнопланетарного коеволюційного синтезу, який, у першому наближенні, може набути наступного компонентного складу: природа ↔ постіндустріальне суспільство ↔ глобальна соціально-орієнтована економіка ↔ наукомістка інноваційна технологія ↔ постнекласична транс-дисциплінарна раціональність ↔ інтегральні загальнолюдські гуманістичні цінності ↔ людина, що впевнено крокує стрижневою магістраллю всесвітньої еволюції.

СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ

Мамроцька О.А., к-т істор. наук, ас.

Сім'я як засноване на шлюбі та кровній спорідненості об'єднання людей, пов'язаних спільним побутом та взаємною відповідальністю, є базовою передумовою функціонування соціуму, невід'ємною ланкою у механізмі життєдіяльності та демографічного відтворення поколінь. Її значення настільки важливе, що сім'ю іноді визначають як «першоелемент суспільства». Зміст діяльності сім'ї розкривається в її функціях. Під функціями сім'ї вчені розуміють спосіб прояву активності, життєдіяльності сім'ї та її членів, спрямованої на вдоволення базисних потреб суспільства й індивідів. Функції сім'ї – історичні, зумовлені соціально-економічним станом суспільства. Під впливом еволюції суспільства змінюються їх характер та ієрархія. Одна із сімейних функцій є найважливішою, вона найбільшою мірою характеризує сім'ю як соціальний інститут і наявна в усіх суспільствах без винятку. Це репродуктивна функція, яка полягає у відтворенні населення дітонародженні і духовно-моральному відтворенні людини в сім'ї. Вона має соціальний характер, оскільки не обмежується біологічним розмноженням, а передбачає відтворення людини, яка б відповідала сучасному рівню суспільства.

Розрізняють багатодітну, середньо-дітну і малодітну сімейну орієнтацію. Нині в Україні переважає малодітнаорієнтація. Близько половини сімей мають двох дітей, третина – одну, десята частина – жодної дитини. Багатодітні сім'ї становлять менше ніж 3 % загальної кількості. Народжуваність дітей в Україні за останні десятиріччя зменшується щороку.

Низька ефективність репродуктивної функції української сім'ї потребує негайного запровадження відповідної демографічної політики. Демографічна політика – це система соціальних заходів, спрямованих на формування бажаної демографічної поведінки населення, насамперед регулювання процесів дітонародження, сприяння його зростанню.

Це можуть бути заходи, що безпосередньо стимулюють народжуваність, надання жінкам одноразової заохочувальної грошової допомоги, тривалої післяпологової відпустки з оплатою тощо, а можуть бути й опосередковано стимулюючі заходи – піднесення життєвого рівня, зміцнення здоров'я, розвиток сфери обслуговування, поліпшення житлових умов тощо. Репродуктивна функція безпосередньо зв'язана з функцією регулювання і контролю сексуальної поведінки людини в суспільстві. Сексуальні потреби людини, потяг до протилежної статі є біологічними інстинктами. Тому регуляція і контроль сексуальних відносин здійснюється в усіх суспільствах, хоч сексуальна потреба ніколи не проявляється в чистому вигляді, оскільки її зміст детермінується культурними нормами і стандартами, що їх людина засвоює з дитинства.

Ще одна дуже важлива функція інституту сім'ї, яка зв'язана з репродуктивною функцією, – функція соціалізації, що полягає в навчанні і догляді за дітьми, їх соціальному захисті. Реалізація функції соціалізації відбувається через цілеспрямований вплив на людину з метою формування певних моральних і фізичних якостей, звичок, навичок, установок, цінностей, прищеплення відповідних взірців і норм поведінки. Сімейне виховання – це засіб первинної соціалізації особи, залучення її до складних соціальних зв'язків і взаємодій суспільного життя. Виконуючи цю функцію, сім'я забезпечує спадковість у розвитку культури, збереження цінностей та трудових навичок.

Сімейна функція виховання була й залишається актуальною на всіх етапах розвитку суспільства, не зважаючи на те, що вихованням дітей займаються й державні установи. Проте з часом відбувається певна трансформація виховної функції сім'ї – формується нова система цінностей, стандартів і норм поведінки. Так, знову посилюється роль релігії і церкви у вихованні людини. Поряд з виховною функцією важливою є рекреативна функція, яка сприяє розвитку особистості всіх членів сім'ї. Ця функція набуває особливого значення за умов загального соціального напруження, збільшення стресових ситуацій у сфері професійної діяльності, у побуті. Через це зростає значимість психологічної терапії, емоційної стабілізації.

Сім'я – це поєднання родинних, подружніх, батьківських і дитячих почуттів. Вона є тим життєвим осередком, де людина знаходить позитивні емоції, розуміння, заспокоєння, знімає психологічне напруження, душевно оздоровлюється, задовольняє потребу в особистому щасті, коханні. Водночас сім'я виконує комунікативну функцію, тобто задовольняє потребу людини в духовному спілкуванні, яке ґрунтується на взаєморозумінні і взаємопідтримці. Сім'ї властива функція первинного соціального контролю, реалізація якої передбачає здійснення моральної регламентації поведінки членів сім'ї у спілкуванні та взаємодії одного з одним.

Нині за умов глибокої економічної кризи особливої значимості набула економічна функція сім'ї. Вона актуальна передовсім щодо старих батьків-пенсіонерів, які нині перебувають у скрутному економічному становищі і потребують матеріальної допомоги від інших членів сім'ї. Пенсійні виплати на стільки мізерні, що не забезпечують навіть половини мінімального прожиткового рівня. На макрорівні сім'я постає як соціальний інститут, що задовольняє потреби суспільства в репродукції населення, спадкуванні культурних зразків і норм поведінки, соціалізації особистості. На мікрорівні сім'я виступає як мала, заснована на шлюбі або кровній спорідненості соціальна група, члени якої пов'язані спільністю побуту. Таким чином, шлюб і сім'я – історично змінні соціальні явища, їх соціальний зміст визначає те, що властиве їм як різновиду соціальних інститутів та соціальних відносин, які перебувають у складній взаємодії суспільних умов із природньо-біологічною інстинктивною природою статевих потреб людини. В першу чергу, ми аналізуємо сім'ю як соціальний інститут тоді, коли особливо важливо з'ясувати, наскільки спосіб життя сім'ї, її функціонування в певних межах відповідають чи не відповідають тим чи іншим сучасним потребам суспільства.

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

**Черняк Г.А., к.і.н., доцент кафедри соціології, філософії і права
Одеська національна академія харчових технологій**

На сьогодні в сфері освіти узятий курс на новаторство, все активніше вводяться в обіг нові технології, як освітні, так і чисто технічні. В цілому цей процес представляється логічним і виправданим: сучасна техніка радикально змінила багато сторін життя і в тому числі дозволила значно підвищити ефективність навчального процесу, розширила можливість людини працювати з великим об'ємом інформації і легше орієнтуватися в будь-якому інформаційному середовищі.

Основними змістовними компонентами інформаційних технологій, що використовуються в сучасній системі освіти є: технічні пристрої, програмне та навчальне забезпечення.

Аналіз науково-методичної літератури з проблеми дослідження та практичного досвіду використання інформаційних технологій дозволив нам виділити наступні групи інформаційних технологій, що використовуються в сучасному процесі навчання у ЗВО: технологія зберігання і обробки даних; технологія роботи з базами даних (технологія текстового пошуку); технологія моделювання процесів і явищ; технологія експертних систем; технологія мультимедіа; інфокомунікаційні технології (Інтернет-технології).

Результати досліджень фахівців лабораторії конкретних соціологічних досліджень ім. В.Г. Злотко кафедри соціології, філософії та права ОНАХТ свідчать тому, що формування пізнавальних умінь студентів засобами інформаційних технологій може бути забезпечено, якщо формування пізнавальних умінь у них здійснюється з урахуванням специфіки сучасної інформаційної діяльності та в рамках особистісно-орієнтованої парадигми освіти, коли в процесі навчання активно використовуються різні інформаційні технології, коли побудова

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ Мельник Ю.М.	327
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ МАЙНА В УКРАЇНІ Тарасова О.В.	329
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ Стасюкова К.В., Головаченко Л.М.	331
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ДОВКІЛЛЯ Маркова Т.Д.	332
АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Пчелянська Г.Б., Пчелянський Д.П.	333

**СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»**

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У СВІТЛІ ТЕОРІЇ ЦИКЛІВ М.Д. КОНДРАТЬЄВА Ткачук Т.І., Павленко Г.М.	334
НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ Криницька О.О., Бондар К.С.	335
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ЇХНЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СПОСОБИ ОТРИМАННЯ Руммо В.В.	337

**СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА
КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»**

ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНА – НАТО: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Ангелов Г.В., Соловей А.О., Ботіка Т.С.	338
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ Ангелов Г.В., Іванов Є.В.	339
ІСТОРИЧНІ РЕАЛІЇ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ Соловей А.О., Ботіка Т.С.	341
ПОЛІТИКА НАЦИСТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЩОДО СІМ'Ї Дмитрашко С.А.	342
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМИ ОНАХТ, НА ПРИКЛАДІ ФАН-ТВОРЧОСТІ Дружкова І.С.	344
ДО ПРОБЛЕМИ ОНТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ МЕДІА Пурцхванідзе О.В.	346
СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНЖИНІРИНГУ Лар'яновський І.С.	348
СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ Мамроцька О.А.	350
МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ Черняк Г.А.	351
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОГНІТИВНІ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ Черняк Г.А.	353
ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ Шишко О.Г.	354
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ Самокиш В.П.	356
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕЖИМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУЧАСНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД Осадча І.А.	358
ДЕПУТАТСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОДНА З ОЗНАК ПРАВОВОЇ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ Орлова В.О., Жигайло П.О.	359